

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Robert Stefanicki

w sprawie z powództwa P. K.

przeciwko V. Sp. z o.o. w P.

o przywrócenie do pracy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 29 października 2024 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 27 listopada 2023 r., sygn. akt V Pa 53/23,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych wraz z odsetkami z art. 98 § 1¹ k.p.c. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Legnicy wyrokiem z 27 listopada 2023 r. oddalił apelację powoda P. K. od wyroku Sądu Rejonowego w Lubinie z dnia 1 czerwca 2023 r. oddalającego wniesione przez niego powództwo przeciwko pozwanemu V. Sp. z o.o. w P. o przywrócenie do pracy.

W wywiedzionej od powyższego wyroku skardze kasacyjnej powód zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w całości. W podstawach skargi podniósł zarzut rażącego naruszenia prawa procesowego, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik

sprawy, tzn. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. oraz art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c., polegające na przejęciu przez Sąd drugiej instancji za własnych ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego w Lubinie bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii w sytuacji, gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń Sądu pierwszej instancji z materiałem dowodowym, co skutkowało tym, że zarzuty apelacyjne w ten sposób nie zostały rozpoznane.

Wobec przedstawionych zarzutów wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia Sądu Okręgowego w całości, jak również poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego w Lubinie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi w innym składzie oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na oczywistą zasadność wniesionej skargi kasacyjnej, wobec rażącego naruszenia przez Sąd drugiej instancji przepisów prawa procesowego polegającym na niedokonaniu wnikliwej analizy materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz przyjęciu ustaleń Sądu Rejonowego za własne.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesowych według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4

k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z: 7 października 2024 r., I CSK 2200/23, Legalis nr 3128367; 8 października 2024 r., I CSK 1239/23, Legalis nr 3128370; K. Flaga-Gieruszyńska, A. Zieliński, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Warszawa 2024, uwagi do art. 398⁹ k.p.c.).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z powołanych powyżej okoliczności, a jego uzasadnienie powinno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia (postanowienie Sądu Najwyższego z 8 sierpnia 2023 r., I PSK 26/23, LEX nr 3592110).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to jest oczywistej zasadności wniesionej skargi. Nie można jednak przyjąć, że przesłanka ta w rozpoznawanej sprawie została spełniona. Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na

okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienia Sądu Najwyższego z: 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4 poz. 75; 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774; 18 kwietnia 2023 r., I PSK 102/22, LEX nr 3569426; 7 lutego 2024 r., II USK 124/23, LEX nr 3669686).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz podstaw wniesionej skargi kasacyjnej nie pozwala na stwierdzenie, że zachodzi przesłanka przedsądu w postaci oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Należy bowiem podkreślić, że z mocy art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, biorąc z urzędu pod rozwagę nieważność postępowania. Skargę kasacyjną można oprzeć na podstawie naruszenia prawa materialnego lub podstawie naruszenia przepisów postępowania (art. 398³ § 1 k.p.c.). Obie podstawy kasacyjne pozostają ze sobą w związku funkcjonalnym. W świetle art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. nie jest bowiem możliwe prawidłowe zastosowanie prawa materialnego bez zgodnego z prawem procesowym ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (wyroki Sądu Najwyższego z: 11 kwietnia 2006 r., I PK 164/05, Monitor Prawa Pracy 2006, nr 10, s. 541; 13 maja 2021 r., V CSKP 33/21, LEX nr 3220166). I odwrotnie – zarzuty naruszenia przepisów postępowania mają znaczenie, jeżeli uchybienia mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), zatem wpierw decyduje prawidłowo rozumiane prawo materialne, które określa przesłanki dochodzonego świadczenia, a te wyznaczają, jakie ustalenia stanu faktycznego są konieczne i mają znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu (art. 227 k.p.c.). Zarzuty podstawy procesowej nie mogą być dowolne, lecz muszą pozostawać w związku z normą prawa materialnego, od której

zależy wynik sprawy. Wobec tego zarzuty naruszenia przepisów postępowania mogą być podstawą skargi kasacyjnej jedynie wówczas, gdy uchybienie tym przepisom mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 2 k.p.c.). Konieczne jest więc odpowiednie zredagowanie każdego z zarzutów naruszenia przepisów postępowania przez wskazanie, jaki wpływ na sposób rozstrzygnięcia sprawy miały podnoszone przez skarżącego uchybienia procesowe (wyrok Sądu Najwyższego z 25 czerwca 2014 r., IV CSK 679/13, LEX nr 1511203; postanowienie Sądu Najwyższego z 25 października 2023 r., I CSK 3037/23, LEX nr 3619216).

W niniejszej sprawie skarżący, uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazał na rażące naruszenie przez Sąd drugiej instancji przepisów prawa procesowego polegające na niedokonaniu wnikliwej analizy materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz przyjęciu ustaleń Sądu Rejonowego za własne, zaś w podstawach kasacyjnych zarzucił tylko obrazę przepisów prawa procesowego, art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. oraz art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c., nie próbując powiązać zarzucanych uchybień z naruszeniem prawa materialnego, a tym samym wykazać wpływu zaistniałych – w jego ocenie – wadliwości postępowania na wynik sprawy. Tymczasem stawiane w podstawach skargi zarzuty naruszenia prawa procesowego dla ich zasadności powinny wskazywać, jakie znaczenie miałyby te uchybienia dla wyniku sprawy, który jest rezultatem subsumcji prawa materialnego do ustalonego stanu faktycznego. Skarżący nie poniósł zaś żadnych zarzutów naruszenia prawa materialnego, tym samym pozbawiając się możliwości wykazania wpływu ewentualnych naruszeń przepisów postępowania na wynik sprawy. Wobec tak skonstruowanej skargi kasacyjnej nie można stwierdzić, że wskazane w niej zarzuty stanowią oczywistą obrazę prawa.

Ponadto zauważyć należy, że skarżący w istocie kwestionuje dokonaną przez Sąd drugiej instancji ocenę dowodów. Podnoszone przez skarżącego argumenty stanowią polemikę z oceną dowodów i wynikającymi z niej ustaleniami faktycznymi, co, zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., uchyla się spod kontroli kasacyjnej. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy podzielił zarówno ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, jak i ich ocenę prawną. Uznał, że powód

dopuścił się długotrwałego przestępczego działania na szkodę pracodawcy, a działanie to stanowiło rzeczywistą i uzasadnioną przyczynę rozwiązania z nim umowy o pracę z powodu ciężkiego naruszenia przez niego podstawowych obowiązków pracowniczych na podstawie treści art. 52 § 1 pkt 1 k.p.

Podnoszone przez skarżącego argumenty w postaci rażącego naruszenia prawa stanowią w istocie polemikę z ustaleniami faktycznymi przyjętymi przez Sąd drugiej instancji, podczas gdy zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalania faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Pod pretekstem kwalifikowanego naruszenia prawa procesowego skarżący nie może zmierzać do podważenia dokonanej w sprawie oceny dowodów. Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wobec niewykazania przez skarżącego istnienia powołanej przesłanki przedsądu.

O kosztach orzeczono stosownie do art. 98 § 1 i 1¹ k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. oraz § 9 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1964).

[SOP]

[ał]